

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Дніпропетровського
Державного університету
внутрішніх справ

А.Є. Фоменко

«12» 04 2018 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
до аспірантури**

із спеціальності 21.07.05 – службово-бойова діяльність сил охорони
правопорядку

Програма обговорена і схвалена на
засіданні Приймальної комісії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
протокол № 7 від 12 квітня 2018 року

Голова предметної комісії
для вступу до аспірантури
доктор юридичних наук, професор

А.О. Собакарь

Дніпро – 2018

Програма вступного іспиту до аспірантури (ад'юнктури) університету із спеціальності 21.07.05 «Службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку» / Укладачі: завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки, доктор юридичних наук, професор Собакарь А.О., доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки, кандидат юридичних наук, доцент Покайчук В.Я. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. – 13 с.

Програма обговорено на засіданні
предметної комісії
(протокол № 1 від 06 квітня 2018 р.)

Голова предметної комісії
для вступу до аспірантури
доктор юридичних наук, професор

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a vertical stroke and a small flourish.

А.О. Собакарь

ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Кандидат на вступ до аспірантури (ад'юнктури) повинен

ЗНАТИ:

1. на понятійному рівні

- основні положення теорії внутрішньої безпеки держави;
- основи теорії службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- правові засади службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;

2. на фундаментальному рівні:

- основи організації службово-бойової діяльності правоохоронних органів;
- організаційно-тактичні засади службово-бойової діяльності правоохоронних органів;
- організаційно-управлінські основи службово-бойової діяльності як державної форми забезпечення внутрішньої безпеки України від протиправних посягань;
- нормативно-правове визначення сутності та змісту, організації і тактики протидії посяганням окремих організацій, груп й осіб на державні інтереси України;
- нормативно-правові засади застосування правоохоронних органів і військових формувань в умовах виникнення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- нормативно-правові й тактичні засади організації та проведення спеціальних операцій (дій, заходів) сил охорони правопорядку;
- нормативно-правові засади взаємодії органів і підрозділів різних правоохоронних органів і військових формувань, органів публічної адміністрації під час спільного виконання службово-бойових завдань;
- специфіку нормативно-правових та організаційно-тактичних засад діяльності сил охорони правопорядку в особливий період та в умовах введення надзвичайних адміністративно-правових режимів;
- нормативно-правові засади всебічного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- нормативно-правові засади застосування заходів фізичного впливу, застосування та використання спеціальних засобів і зброї;
- нормативно-правові засади управління силами і засобами сил охорони правопорядку при виконанні службово-бойових завдань;

3. на практично-творчому рівні:

- організаційно-правові засади формування та функціонування груп бойового порядку та зведених спеціальних (оперативно-військових) загонів сил охорони правопорядку;
- технічні і матеріальні можливості забезпечення службово-бойової діяльності правоохоронних органів;

ВМІТИ:**1. на репродуктивному рівні:**

– застосовувати теоретичні знання та практичні навички щодо підготовки і ведення службово-бойових дій;

2. на алгоритмічному рівні:

– аргументовано, логічно і послідовно викладати матеріал в короткий термін часу;

3. на евристичному рівні:

– на основі власних умовиводів та за допомогою порівняння їх із загально визнаними аксіомами будувати логічні ланцюжки, розробляти плануючі, облікові і звітні документи щодо службово-бойового застосування сил охорони правопорядку;

4. на творчому рівні:

– організовувати службово-бойове застосування сил охорони правопорядку

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Програма відповідає вимогам Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ до здачі кандидатського іспиту в обсязі навчальної програми для спеціаліста (магістра), яка відповідає науковій спеціальності 21.07.05 «Службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку» (юридичні науки), і розроблена на основі програми підготовки аспірантів за визначеною спеціальністю. Формулювання питань програми відповідають підручникам і навчальним посібникам, що рекомендовані для підготовки цих слухачів.

Для проведення іспиту призначається комісія. Іспит проводиться по білетах в усній формі. У кожному білеті міститься три питання за відповідними розділами програми підготовки аспірантів.

На підготовку відповіді надається не менше однієї години. По закінченні відповіді по кожному питанню можуть бути додаткові запитання з метою уточнення знань і умінь кандидата.

Підсумкова оцінка оголошується після обговорення членами екзаменаційної комісії відповідей по усіх питаннях білету і виведенні середньої оцінки за такими правилами:

оцінка **«відмінно»**, якщо надано пряму відповідь по суті постановки питання, викладено матеріал логічно, спочатку загальні, а потім часткові елементи понять; викладання переліків факторів (умов, принципів) здійснено у послідовності зменшення їх важливості; забезпечено повноту охоплення усіх елементів, які складають зміст поняття;

оцінка **«добре»**, якщо відповідь повна, однак є ускладнення у наданні прямої відповіді, поняття надано як сума частковостей поза їх логічним зв'язком;

оцінка **«задовільно»**, якщо відповідь повна, однак фактори різної значущості наводяться у послідовності без урахування їх важливості;

оцінка **«незадовільно»**, якщо відповідь не повна настільки, що не розкриває суть поняття.

Звертається увага на уміння кандидатів чітко формулювати висновки і пропозиції, витримувати логічну послідовність та на грамотність мови.

2. ЗМІСТ

2.1. Основи службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку

Види, форми і способи діяльності сил охорони правопорядку. Сутність службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку, її визначення, зміст та види. Завдання, що виконуються підрозділами МВС України. Форми та способи їх службово-бойової діяльності.

Роль і місце підрозділів МВС України у забезпеченні публічної безпеки у держави, їх структура та побудова.

Структура та побудова сил охорони правопорядку. Завдання суб'єктів службово-бойової діяльності. Об'єкт та предмет оперативного застосування та тактики діяльності підрозділів МВС України. Оперативний та тактичний аспекти службово-бойових дій підрозділів МВС України.

Принципи, види, форми і способи дій сил охорони правопорядку.

Основи проведення та залучення підрозділів МВС України у спеціальних операціях. Класифікація спеціальних операцій. Загальна характеристика спеціальних операцій воєнного характеру. Загальна характеристика спеціальних операцій невоєнного характеру.

Основи управління підрозділів МВС України при виконанні службово-бойових завдань. Управління підрозділами МВС України і вимоги до нього. Система управління підрозділами МВС України, її структура та побудова. Показники якості управління підрозділами МВС України при виконанні службово-бойових завдань.

Основи організації взаємодії у підрозділах МВС України. Мета, зміст і вимоги, які ставляться до взаємодії. Організація та підтримання взаємодії в ході виконання службово-бойових завдань. Показники якості взаємодії у підрозділах МВС України.

Види забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку та їх характеристика. Загальна характеристика видів забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку (бойове, технічне, тилове, морально-психологічне, медичне). Бойове забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку. Загальна характеристика бойового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку.

Організація та ведення розвідки при виконанні завдань з охорони громадського порядку і забезпечення громадської безпеки під час підготовки та проведення резонансних масових заходів та акцій.

Нормативно-правове забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку (Конституція України, закони України, підзаконні нормативно-правові акти, розпорядчі документи органів центральної влади).

2.2. Оперативне застосування сил охорони правопорядку

Основи організації та управління службово-бойової діяльністю сил охорони правопорядку. Організація службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку. Управління підрозділами в ході виконання службово-бойових завдань.

Організація взаємодії МВС України з Державною прикордонною службою України. Форми та способи взаємодії. Напрямки роботи МВС України та ДПСУ з організації взаємодії. Організація взаємодії МВС України зі Збройними Силами України.

Охорона публічного порядку та забезпечення безпеки під час проведення масових заходів, виникнення надзвичайних ситуацій соціального характеру. Дії сил охорони правопорядку при охороні публічного порядку та забезпеченні безпеки під час проведення масових заходів, виникнення надзвичайних ситуацій соціального характеру.

Оперативна обстановка в районі діяльності сил охорони правопорядку. Завдання сил охорони правопорядку за звичайних обставин. Надзвичайні обставини та ситуації. Поняття оперативної обстановки в районі діяльності сил охорони правопорядку.

3. ТАМИ РЕФЕРАТІВ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Поняття та класифікація сил охорони правопорядку;
2. Поняття та сутність службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
3. Загальна характеристика надзвичайних адміністративно-правових режимів;
4. Воєнна безпека держави у доктрині забезпечення національної безпеки України;
5. Поняття та види надзвичайних ситуацій воєнного характеру;
6. Правова основа введення правового режиму воєнного стану;
7. Визначення правового режиму воєнного стану;
8. Мобілізація та мобілізаційна підготовка сил охорони правопорядку
9. Історичні аспекти розвитку тероризму та терористичного акту;
10. Правова основа боротьби з тероризмом в Україні;
11. Класифікація тероризму;
12. Класифікація та види терористичного акту;
13. Відповідальність за скоєння злочинів терористичної спрямованості;
14. Нормативно-правове забезпечення антитерористичних операцій;
15. Сутність та завдання антитерористичних операцій;

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Поняття та значення спеціальної операції сил охорони правопорядку;
2. Адміністративно-примусові заходи у змісті надзвичайних адміністративно-правових режимів;
3. Воєнна доктрина України;
4. Оперативно-розшукове забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
5. Підстави введення, продовження та скасування надзвичайних адміністративно-правових режимів;
6. Рада національної безпеки і оборони України;
7. Нормативно-правове забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів МВС;
8. Суб'єкти загальної компетенції, що забезпечують реалізацію надзвичайних адміністративно-правових режимів;
9. Місцевість та її вплив на виконання службово-бойових завдань;
10. Організаційно-тактичні засади проведення спеціальних операцій сил охорони правопорядку;
11. Забезпечення внутрішньої безпеки держави як вид адміністративно-політичної діяльності;
12. Підготовка особового складу підрозділів МВС до службово-бойової діяльності;
13. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
14. Системи міжгалузевого надвідомчого нагального управління в надзвичайних ситуаціях;
15. Державне управління та державне регулювання безпеки у сфері перевезення небезпечних вантажів;
16. Бойове (оперативне) забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
17. Національна безпека України як об'єкт управління Служби безпеки України;
18. Заходи особистої безпеки. Надання невідкладної медичної допомоги;
19. Тилове (матеріально-технічне та медичне) забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
20. Державна прикордонна служба України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
21. Права та обов'язки суб'єктів перевезення небезпечних вантажів;
22. Організація взаємодії сил охорони правопорядку у змісті виконання службово-бойових завдань;
23. Завдання, функції та права аварійно-рятувальних служб;
24. Стратегія національної безпеки України;

25. Загальна характеристика сил охорони правопорядку;
26. Міністерство внутрішніх справ України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
27. Державне управління у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
28. Міністерство внутрішніх справ України як суб'єкт боротьби з тероризмом;
29. Організація діяльності аварійно-рятувальних служб;
30. Суб'єкти спеціальної компетенції, що забезпечують реалізацію надзвичайних адміністративно-правових режимів;
31. Службово-бойова діяльність Національної гвардії України;
32. Основи оборони України;
33. Сили та засоби захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
34. Організація та проведення спеціальної операції «Хвиля»;
35. Правові засади цивільного захисту;
36. Забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;
37. Організація та проведення спеціальних операцій «Сирена», «Грім»;
38. Методика оцінки мобілізаційної готовності, територіальної оборони та цивільної оборони сил охорони правопорядку;
39. Збройні Сили України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
40. Організація та проведення спеціальних операцій антитерористичної спрямованості;
41. Процедури введення, продовження та скасування надзвичайних адміністративно-правових режимів;
42. Служба безпеки України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
43. Організація та проведення спеціальної операції «Перехват»;
44. Правовий режим воєнного стану;
45. Управління державної охорони України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
46. Організація та проведення спеціальної операції «Перехват»;
47. Правовий режим воєнного стану;
48. Управління державної охорони України як суб'єкт службово-бойової діяльності;
49. Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї;
50. Поняття та загальна характеристика Цивільної оборони України;
51. Охорона та захист державного кордону як напрямок забезпечення внутрішньої безпеки держави;
52. Класифікація надзвичайних ситуацій;
53. Оперативний штаб як орган управління спеціальною операцією;
54. Перевезення небезпечних вантажів;
55. Правовий режим надзвичайного стану;
56. Мобілізація та мобілізаційна підготовка;

57. Сутність, принципи, правові засади та система управління у сфері внутрішньої безпеки держави;
58. Правовий режим зони надзвичайної екологічної ситуації;
59. Сутність і зміст територіальної оборони;
60. Основні заходи у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
61. Загальні основи, об'єкт і предмет теорії службово-бойової діяльності;
62. Застосування заходів примусу при виконанні службово-бойових завдань;
63. Єдина державна система органів виконавчої влади з питань запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру;
64. Проведення командно-штабних і оперативно-тактичних навчань;
65. Охорона та оборона особливо важливих державних об'єктів;
66. Евакуаційні заходи у змісті надзвичайних ситуацій;
67. Сили та засоби спеціальних операцій сил охорони правопорядку;
68. Принципи забезпечення національної безпеки. Пріоритети національних інтересів;
69. Акти введення, продовження та скасування надзвичайних адміністративно-правових режимів;
70. Оперативний план проведення спеціальних операцій;
71. Повноваження суб'єктів забезпечення національної безпеки;
72. Адміністративно-правові наслідки запровадження надзвичайних адміністративно-правових режимів;
73. Поняття та принципи діяльності сил охорони правопорядку в особливих умовах;
74. Загрози національним інтересам і національній безпеці України;
75. Підстави введення, продовження та скасування надзвичайних адміністративно-правових режимів;
76. Основні напрями державної політики з питань національної безпеки;
77. Підготовка держави до оборони;
78. Основні функції суб'єктів забезпечення національної безпеки України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. – Харків: Олант, 2002. – 48с.
2. Кодекс цивільного захисту України
3. Закон України «Про оборону України». – 6.12.1991.
4. Про внесення змін до Закону України «Про оборону України»: Закон України від 5.10.2000 р. № 2020 – IV // Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 49. – Ст. 420.
5. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 — 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
6. Закон України «Про Національну гвардію України». – 13.03.2014.
7. Закон України «Про Службу безпеки України». – 25.03.1992 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1381-14 від 13.01 2000.
8. Закон України «Про Державну прикордонну службу України». – 3.04.2003.
9. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». – № 1647-III від 6.04.2000.
10. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану». – 16.03.2000.
11. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». – № 1647-III від 6.04.2000.
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України// ВВР. –1992. – N 22. – Ст. 303.
13. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави. Закон України від 19.06.2003 р. № 975 – IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 46. – Ст. 366.
14. Закон України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу». – 21.12.1999.
15. Указ Президента України від 27.03.1998р. № 225/98 «Про Положення про територіальну оборону України».
16. Указ Президента України від 15.06.2004 р. № 648/2004 “Про Воєнну доктрину України”.
17. Данільян О.Г., Дзьобань О.П., Панов М.І. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: Навчальний посібник. – Харків: Фоліо, 2002. – 285 с.
18. Політологія. Підручник // За загальною редакцією проф. Кремень В.Г., проф. Горлача М.І. – Харків: Друкарський центр «Єдинорог». 2001. – 640 с.
19. Правоохоронні структури з військовим статусом держав світу: Посібник / Б.І. Пилипів, В.М. Кухар, О.В. Астахов, І.А. Свищ. – К.: ГУ ВВ МВС України, 2003. – 138 с.

20. Шмаков О.М. Словник офіцера внутрішніх військ з воєнно-наукових питань. 4-е вид. перероблено (додат.) – Харків: Військовий інститут ВВ МВС України, 2009. – 520 с.

21. Шмаков О.М. Основи теорії службово-бойової діяльності внутрішніх військ. Навчальний посібник. – Харків: Військ. ін-т ВВ МВС України, 2005. – 106 с.

22. Вентцель Е.С. Исследование операций: задачи, принципы, методология. – М.: Наука, 1980. – 208 с.

23. Овсиевич Б.Л. Модели формирования организационных структур. Л.: Наука, 1979. – 158 с.

24. Викулов С.Ф., Жуков Г.П. Военно-экономический анализ и исследование операций. Учебник. – М.: Воениздат, 1987.